UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biblia aurea cum suis histo||riis necnon exemplis || veteris atq[ue] noui || instrumenti

Antonius <de Rampegollis>

Arge[n]toraci, 1509

VD16 A 2968

De Iudiciis dei occultis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30649

Visual Library

¶De occultis dei iudicijs. Cap. lxxi.

Judiciũ dei occultũ eſt.
Bonũ elicere ex indecẽtib⁹.
Penas adijcere ſe diligẽtib⁹.
Magna ſubijcere dure regentibus.
Poſſe deficere ſe ſtare credẽtibus.
Mala reijcere male agẽtib⁹.
Rebenedicere iã penitẽtib⁹.
Nil põt dicere q̃s de latẽtib⁹

Iudicio dei occulto fit: vt aliqñ fiãt aliq̃ q̃ vident̃ nobis male facta/ vt inde aliqđ bonũ eliciatur: q2 tũc potuit nobis fieri manifeſtũ. Nã ſciebat deus hoĩem peccaturũ: ⁊ tñ factus eſt ab eo peccabilis: cũ potuiſſet ĩpeccabilis fieri. Sed auſculta quantũ bonũ occaſione illi⁹ culpe euenit: q2 chr̃i incarnatio. Incarnatio autẽ filij dei non erat cauſa culpe/ ſ3 culpa cauſa incarnationis. Vñ canim⁹: O culpa nimiũ btã/ q̃ redẽpta eſt natura. De hoc q̄ de⁹ creauit hoĩem/ dr̃ Geñ. i. ij. et. iij. Sepe ſubtraxit Laban mercedẽ Jacob: ex q̃ fuit Jacob volũtate dei ditatus. Geñ. xxix. Vẽdito Joſeph a fratrib⁹ ſuis/ ꝯſecuta eſt liberatio egypti/ ⁊ circũiacentiũ regionũ a fame. Gene. xlij. Exulauit moyſes de egypto: ⁊ poſtea dei habuit viſiões: ⁊ fuit princeps ppl'i ꝯſtitut⁹. Exo. ij. ⁊. iij. ⁊ ſeq̃nti bus. Judicio dei occulto permittit de⁹ aliqñ iuſtos flagellari in mũdo: vt ſi q̃d habuerint rubiginis/ flagelli ꝑcuſſiõe purgent̃. Nã anteq̃ filij iſr̃l educerent̃ de egypto/ longo tp̄e affligi ⁊ flagellari ꝑmiſit. Exod. ij. iij. ⁊. v. Tobias poſt pia miſc̃d'ie opa in quib⁹ erat ſollicit⁹/ lumine eſt priuatus. Tob. ij. Mirabant̃ etiã ac ſcãdalizabant̃ amici Job iuſti/ vidẽtes eũ taliter flagellari. Job. ij. Prophanatũ eſt ꝑ antiochũ venerabile tẽplũ dei: ⁊ dei fidelis ppl's interfectus. ij. Mach. ix. Tp̄e antiochi multi boni hoĩes interfecti ſunt: ex q̃ de⁹ elicuit maloꝝ punitionẽ/ ⁊ q̃rundã correptionẽ/ ⁊ multoꝝ occiſoꝝ merita fuerũt a deo multipliciter augmẽtata. ij. Mach. vj ⁊. vij. Judas ⁊ ionathas ⁊ ſimon fr̃es fideliſſimi/ fuerũt miſerabiliter mortui. j. Macha. xij. ⁊. xiij. Eleazarus vir bon⁹ ⁊ ſenex/ ⁊ illi ſeptẽ fr̃es fuerũt ꝓ lege dei terribiliter cruciati. ij. Macha. vi. ⁊. xij. Maria puriſſima v̄go ⁊ ſctiſ

ſima regina celi/ ꝛ Ioſeph cũ
puero ieſu edocti ſunt fugere
in egyptũ ꝑpter timorẽ hero
dis. Mat. ij. Occiſi ſunt ĩno
cẽtes ab herode: ſʒ nunq̃ʒ im
pius tãtũ ꝓfuiſſet eiſ obſeq̇o
q̃ntũ ꝓfuit odio. Ibidẽ. Ioã
nes baptiſta ſctitatis exẽplũ
fuit ab herode neq̇ſſimo de/
collat⁹. Mat. xiiij. Mar. vj.
Ipſe ieſus ĩnocẽs in paſſiõe
ſua paſſus eſt ab iniq̇s diuer
ſa genera tormentoꝝ. Mat.
xxvij. Stephan⁹ ꝛ alij apl'i
multa tormẽta ſuſtinuerunt
ab iniquis. Act. ꝑ totũ. Pau
lus fuit multipliciter incarce
ratus ꝛ ceſus/ vt a p̄dicatione
ceſſaret. Act. xvj. Et tñ hoc
factũ eſt voluntate diuina/ vt
inde multas vtilitates effice
ret. Nã meritũ Pauli cumu
lauit: exẽpla virtutũ reliquit:
ꝛ melius docuit ꝑ opa/ q̃ʒ do
cuiſſet ꝑ verba. Nec tãtũ ꝓ
fuit p̄dicãdo/ q̃ntũ ipſe ꝓfuit
epl'as tranſmittẽdo. Act. ix.
Iudicio dei fit/ vt mali indu
rent in malo/ ꝛ exaltent i mũ
do: ad maiorẽ eoꝝ damnatio
nẽ/ ꝛ eternã cõfuſionẽ/ ꝛ q̃nq̃ʒ
ad mirabiliũ dei oſtenſionẽ.
Sic ĩdurari ꝑmiſit cor pha
raonis/ vt nõ dimitteret po/
pulũ: vt mirabilẽ vindictam
oñderet potẽter in mari ru/
bro ɔtra eũ. Exo. xiiij. ꝛ. xv.
Multa regna ꝑmiſit de⁹ ab
holoferne vaſtari/ vt ꝑ manũ
femine poſtea deijceret eum.
Iudith. xiij. Sat' ꝑmiſit de
us ꝓſperari herodẽ: q̇ decol/
lauit Ioãnẽ ad petitionẽ me
retricis/ ꝛ ſaltãtis puelle. Nec
legim⁹ in canone de aliq̇ illo
rũ deũ in p̄ſenti vltionẽ feciſ
ſe: ſed reſeruauit eis ad futu/
ra ꝛ grauiora tormẽta. Mar
ci. vj. Mat. xiiij. De hac ma
teria q̄re plura in ca. de ꝓſpe
ritate mundana. Iudicio dei
occulto fit/ vt boni aliq̃n i di
uerſa pctã labant. Et iõ q̇ ſe
exiſtimat ſtare/ videat ne ca/
dat: ꝛ null⁹ ꝓ ſtatu quẽ hʒ/ vl'
bonũ qḋ facit/ debʒ alta ſape
ſed timere. Nã Gedeon poſt
mirabilẽ victoriã/ dei virtute
obtentã/ fecit ephot in q̇ for/
nicatus eſt oĩs iſrl': qḋ factũ ẽ
ei/ ꝛ eius domui in ruinã. Iu
di. viij. Moyſes q̇ toties po/
pulũ recõciliauit peccãtẽ/ ipe
ad aq̃s ɔtradictõis peccauit.
Nu. xx. Sãſon de ſterili mi
raculoſe angelo nũciãte ɔce
ptus/ fuit pluries ꝑ mulierẽ
decept⁹. Iudi. xvj. Saul nõ
erat ĩ ppl'o melior/ q̃n fuit ele
ctus: q̇ poſtea fact⁹ peſſim⁹/
fuit a dño reprobat⁹. i. Reg.
xv. Inter alia mala q̄ ſaul fe/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cit(qđ ſatis videt̃ eſſe mirabi
le) ſctm̃ ſamuelē a phitoniſſa
femina fecit ſuſcitari.i. Re.
xxviij. Aug. tñ dicit ĩ lib. de
doc. chri. ꝙ fuit imago ſamu
elis: nõ ip̃e ſamuel/ nec eiꝰ aĩa
Et talis imago fuit arte ſacri
lega demonũ p̄ſentata. Da-
uid ſctiſſimꝰ/ ⁊ ſalomõ ſapiē-
tiſſimꝰ/ ſpecialiter a dño cõ-
mēdati.ij. Re.vij. ambo tñ ĩ
pctã grauiſſima corruerunt.
De dauid đr.ij. Re.xi. De ſa
lomõe.iij. Re.xi. Hieroboã
q̇ fuit a dño ſup decē tribꝫ cõ
ſtitutꝰ/ ppl'm ad idololatriam
ꝯcitauit.iij. Re.xij. Jehu rex
iſrl' q̇ magno zelo ꝑſecutꝰ eſt
baal/ a pctis hieroboã nõ re-
ceſſit.iiij. Reg.x. Joſias rex
iuda ſctiſſimã vitã duxit: qui
poſtea ꝯ volũtatē dei cũ rege
egypti pugnauit/ ⁊ vulneratꝰ
interijt.ij. Par.xxxv. Petrꝰ
aploꝝ princeps ⁊ caput eccle
ſie/ ter dñm nõ cognouiſſe aſ
ſeruit ⁊ iurauit. Matt.xxvi.
Thomas q̇ ꝯfidēter dixerat
Eamꝰ ⁊ moriamur cũ illo. ĩ
reſurrectõe dubitauit. Joã.
xx. Et hi duo.ſ. petrꝰ ⁊ tho-
mas ſunt ꝯſecuti gratiã ⁊ mi
ſericordiã. Ex q̇ patet/ ꝙ nul
lus debet de ſua firmitate cõ
fidere: ⁊ ſiue cadat/ ſiue dubi-
tet/ de dei oĩpotentis miſcđia
nunq̃ deſperet. Judas apl's
dñi ⁊ diſpēſator collegij/ ĩ ſce
lus chriſti ꝓditionis incidit.
Matt.xxvi. Judicio dei fit
aliqñ/ vt pctõres puniant̃ ĩ p̄
ſenti: vt magnificet̃ inde deꝰ.
Jõ đr de q̇buſdã: Dñi ſnĩa
fuit: vt indurent̃ corda eoꝝ ⁊
caderēt ⁊ perirent. Job.xxi.
Et iõ dñs puniuit filios iſrl'
ꝙ mãſerũt.xl. ãnis ĩ deſerto
ꝓpter pctã ſua: in q̇bꝫ magni
ficatꝰ eſt dñs. q̇ tãto tpe eoſ-
dē in ſolitudĩe pauit: ⁊ tñ ĩ ꝓ-
miſſiõis terrã nõ ĩtroduxit.
Nu.xxxij. Deu.xxix. Iratꝰ
filijs iſrl' dñs ꝓpt̃ pctã eorũ/
dixit: Nõ addã/ vt vltra vos
liberē. Judic.x. Filij benia
min ꝓpter ſcelꝰ vxoꝛ leuite/
ſic grauiter ſũt puniti: vt pau
ci remãſerũt. Judđ.xx. Per-
miſit dñs arcã capi ab incir-
cũciſis: vbi multa miracula
fecit: ex q̇bꝫ magnificatus eſt
dñs.i. Re.iiij. Terribile fuit
vt duos q̇nq̃genarios ꝑnci-
pes fecit helias ab igne deuo
rari: vt appareret dei magna
potētia: ad cuiꝰ nutũ obediũt
vniuerſa.iiij. Re.i. Occidit
leo virũ dei: ſed de carne ſua
nõ comedit.iij. Re.xij. Diui-
na iuſticia punit interdũ ma-
los hoĩes ꝑ peiores. Sic fi-
lij iſrl' puniti ſũt ꝑ chaldeos.

Eſa.xiij. Judicio dei occulto dat ſepe dñs ſup pctõres ſniam pene: ⁊ poſtea placatꝰ pnia/ parcit eis. Nã cũ eſſet achab ſceleratiſſimus/ ⁊ audiret penã ab helia ꝑ criminibus infligẽdã/ cepit humiliari exteriꝰ: ⁊ dñs penã infligere ꝓlõgauit. iij. Re.xxi. Ezechie dedit dñs ſniam/ ꝙ mori deberet: ſʒ qꝛ cũ lachꝛymiſ oꝛauit: ſnia reuocata eſt. iiij. Reg.xx. Manaſſes terribilia facinoꝛa ꝑpetrauit: ſed ad dñm ꝯuerſus ⁊ coanguſtatꝰ/ ab eo eſt exauditus. ij. Para. xxxiij. Niniuen ſubuerti debebat: ſed ꝓpter pniam euaſit ſubuerſiõis periculũ. Jone.iij. Judicio dei occulto fiunt aliqua/ quoꝛũ deus ſolus inueſtigatoꝛ eſt: de quibꝫ nullus hõ/ niſi balbutiẽdo loqui põt: q̃ ſunt ſolo ſuo ſecreto ꝯſilio relinquẽda. Sic moriturus Dauid/ fecit oꝛdinationem ſatis mirabilẽ: ſed quia ſcriptura cõmendat eũ/ non debet perquiri vlterius. iij. Reg.ij. Quidã ſcriba obtulit ſe ad ſequendũ dñm: ⁊ nõ fuit admiſſus. Aliũ vero incitauit: qui nõ videbatꝛ voluntarius ad ſequendũ/ dicens: Dimitte me ſepelire pꝛimũ patrẽ meũ moꝛtuũ. Matth. viij. Lu.ix. Fecit dñs virtutes in coꝛozaim ⁊ bethſaida/ vbi parũ ꝓfecit: ⁊ nõ in tyro ⁊ ſydone/ vbi plurimũ ꝓfeciſſet. Luce.x. ⁊ Matth.xi.

¶De iudicijs hoĩm rectis. Cap. lxxij.

Judex vt recte iudicet/
Querat que ſunt decentia.
Habeat ſenſus ſufficientiã.
Exprimat rectã ſententiã.

Judex vt recte iudicet/ dʒ cãm pꝛius diligẽter inueſtigare ⁊ examinare: vt plene ⁊ ꝑfecte cognoſcat quã ſentẽtiã ferre debeat. Vñ dicitꝛ: Cauſam quã neſciebã/ diligẽter inueſtigabã. Job.xxix. Deꝰ quẽ nil latere poteſt/ vt de hoc iudicibꝫ exẽplũ demonſtraret: deſcẽdit videre ciuitatẽ quã ſupedificauerũt filij adã: anteq̃ eos puniret ꝑ diuiſionẽ linguaꝝ in babylonia. Gen.xi. Noluit dñs ſodomitas iudicare/ anteq̃ diceret: Deſcẽdam/ ⁊ videbo vtrũ clamoꝛẽ qui venit ad me/ opere cõpleuerint. Gen.xviij. Salomõ ſubtiliter ⁊ diligenter inueſtigauit cauſam illarũ duarũ mulierum contendentium: ⁊ ſic iuſtum iudiciũ iudicauit.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN